

NOVA LLEIDA

==Portaveu de l'==

Agrupació : Normalista

==ILERDA==

Gran Almacén y Despacho de Calzado

LAS AMÉRICAS

Gran novedad en calzados de lujo,
: para Caballero, Señora y Niños :

Ofrezco miles de pares a mi distinguida clientela
= y público en general, a precios módicos =

Temporada de Verano de 1919

No equivocarse:

Frente a la Catedral

OCASIÓN:

PRECIO FIJO

Zapatos lona, blancos desde 1'35 ptas.

“ piel, raspada “ 1'60 “

ANY I

LLEIDA 1 MAIG 1919

Num. 1

NOVA LLEIDA

Portaveu de l'Agrupació Normalista Redacció i Administració: Escola Nor-
«llerda». mal de Mestres

SALUTACIÓ

L'unànim desitj d'extendre tot lo possible el camp de la propia cultura, fou el que mogué als normalistes lleidatans a la creació de la seua entitat.

Avui, passats ja quatre anys de sa fundació, lluny de minvar son zel, hem vist, amb inmensa satisfacció, acreixer aquella amor; i aixó, junt amb lo desitj dels qui foren fundadors i companys nostres de conuiu amb l'Agrupació volguda, vida íntima, vida de relació; i amb l'ànim d'aportar nostra ajuda a les demás Agrupacions existents per a contribuir amb el petit grau de nostres forces, a l'enlairament i sanejament de la professió a la que un dia no llunyà havèm de perteneixer, enderrocant les corrupteles creades i fent de l'educació un problema viu, a fi de que esdevingui respectada com de justícia es mereix, han fet imprescindible la creació d'aquest orgue, que avui per primera volta veu la llum.

Al començar doncs la nova fase de la nostra actuació, ems complavèm en enviar una salutació entusiasta a tots els confreres nacionals i especialment a la premsa i autoritats de nostra ciutat i public en general per el ressó, ajuda i afecte de que han sigut objecte els nostres actes.

LA REDACCIÓ.

Junta de Govern

PRESIDENT

Remigi García Gonzalo.

VIS-PRESIDENT

Miguel Puigpinós Xaudri.

SECRETARI

Manel Mora Potensá.

VIS-SECRETARI I BIBLIOTECARI

Lluís Farrús Pijoan.

TRESORER

Bernard Castelló.

VOCALS

Maria Villanueva.

Lluís Segú.

Aurea Solé.

Josep Esquerda.

Angeles Bueno.

Josep Camats.

Organització del plan d'estudis de la carrera del Magisteri (1)

I. SITUEM-NOS

A l'empendre la tasca que se'ns confià en aquest Congrés Universitari, el nostre esperit se trobà perplex entremig de dos corrents que fa alguns anys s'han iniciat en el punt concret de la formació dels futurs Mestres. Mentres els uns creuen que la plasmació de les energies i aptituds professionals deu tenir lloc en centre d'organització independent i especialitzada tal com se fa avui a casa nostra i en la quasi totalitat de terres europees i americanes, els altres opinen que seria convenient avançar un xic més i portar els nostres estudis pel camí d'arribar a constituir amb ells una vera Facultat universitària, ja isolada o independent, ja com una altra Secció integrant de la de Filosofia.

Els primers insisteixen sobre son respectiu punt de vista atenent que l'èxit de l'actuació docent en l'ordre primari depèn no sols de la major o menor suma de coneixements de fàcis pedagògica o paidològica que pugui contenir l'infel·ligència de l'educador, sinó particularment d'una sèrie de qualitats de pujat valor moral que sols poden inspirar-se dintre d'un medi ambient en el qual l'harmonia i articulació dels membres que componen l'organisme propulsor estiguin d'acord amb la finalitat apuntada.

Els segons, sens dubte, fixant-se amb preferència en el caire especulatiu d'aquesta branca del saber, tal vegada còmpresos del concepte kantian del Mestre que l'enlaira fins a considerar-lo com a un ver forjador de les noves gèneres i de les mateixes nacionalitats segons moelles d'idealitat cada dia més perfecta, tal volta creient que així s'iria guanyant més consideració social i una amor més intensa envers les coses de cultura, sostenen amb argements de pujada valor intrínseca, que sols pot aconseguir-se amb una definitiva i encertada formació a base d'un criteri anàleg al que presideix la dels altres elements directius del pensament humà.

Ambdues parts presenten raons força estimables i nosaltres, ingènuaament, no sabríem pas cap a quin cantó girar-nos; però també creiem que avui per avui, el problema no pot enfocar-se en aquest sentit i que la solució definitiva que prengui el dia de demà dependrà més de les

(1) Ponència presentada al II Congrés Universitari català i amb que's farçà el curset de conferències de 1917-1918, organitzat per l'Agrupació Normalista «Ilerda».

circumstàncies de temps i de lloc, que de sa naturalesa íntima. En nostre concepte, el problema central, més que en les accidentalitats de la formació magisterial, accidentalitats interessants per cert però accidentalitats al fi, rau en determinar el contingut d'aqueixa formació, en assenyalar les línies generals de l'edifici tot i tenint en compte les necessitats de l'actual moment històric i les aspiracions de la societat dels nostres dies.

Posats ja en aquest pla, enfocades les nostres energies per aquest camí, altre dubte se'ns oferí, ja no de tanta transcendència, però sí de finalitat concreta i immediata en el nostre treball.

Per una part, tenfem a nostra vista una dreuera senzilla i atractiva per a complir el deure que'ns havíem imposat; podíem pendre com a objecte d'estudi l'organització actual y procedir a son anàlisi minucios i detingut amb el propòsit de fer-ne ressaltar sos defectes petits o grossos, ses incongruències, la manca de sentit pràctic que pugui tenir, l'encaixonament de les energies docents a qué conduceix, la falsa visió de la realitat que suposí, les esmenes de defall que podien introduir-s'hi. La crítica és sempre susceptible d'obtenir éxits momentanis i poca traça es necessita perquè la tasca resulti planera, agradable a tots i fecunda d'efectes oratoris encara que molts cops de ficticis resultats.

Per altra part, ens atreia l'alta conveniència de fer-nos amb una orientació clara i definida, amb un pensament precís i únic que pugui presidir les reformes substancials que s'intentin, amb un criteri que ens permeti inspirar resolucions pràctiques d'eficiència indiscuïble. No se'ns amaguen les dificultats que significa conseguir aquesta aspiració, les diferències que sorgiran a l'intentar-ho, els diversos matissos que en la seva concepció s'han d'exterioritzar; però en canvi els fruits saborosos que poden obtenir-se són tan cobdiciats, que decididament ens resolguérem per seguir aquest darrer camí, en la confiança que amb la vostra col·laboració se podrien salvar tots els obstacles que entorpesen nostre pas.

Així, el nostre treball queda reduït a presentar un quadre de conjunt, un dibuix esbossat, en esquema del punts de més relleu a qué deuria obeir l'organització dels estudis del Magisteri, sense entrar en detalls d'execució que en res no alteren la marxa general, ni entretenir-nos a tractar d'altres qüestions que són objecte d'altres temes o seccions d'aquest mateix Congrés, sinó limitant-nos a alló que entenem que ha de constituir la seva característica i per tant el fonament de la seva pròpia personalitat.

Preses ja les posicions que ens semblaren més adequades al nostre propòsit, entrarem de ple en el compliment del nostre deure,

II. FINALITATS CONCRETES

Tota obra humana deu estar inspirada en un fi concret i d'aplicació més o menys immediata, però sempre enllaçat íntimament amb la naturalesa de la funció o resultat que es pretingui endagar o aconseguir. De aquest principi no pot escapar-se'n l'organització del estudis magisterials.

Els nostres normalistes, primer de tot i abans de tot, són homes, la formació dels quals ni es perfecta ni acabada. Son cos està en plena

creixença, son intel·lecte necessita encara enriquir-se i enmoïllar-se en el treball seriós i aciençat, en son cor s'estan pastant els sentiments més excelso que hauran d'ésser els principals impulsors de sa vida, sa voluntat tot just comença a assolir la fortitud del govern propi, son caràcter encara no está perfilat de manera que ens permeti endevinar la fesomia de son procedir conscient i definitiu.

Per altra banda, cal tenir present que aquestos joves que truquen a les portes de la funció docent, a no trigar gaires anys hauran d'ésser homes que forjarán a sa imatge noves gèneres i que plasmaran l'esperit de les mateixes amb l'essència de les seves pròpies virtuts i dels seus propis defectes, amb l'essència de la seva pròpia espiritualitat.

Dins d'aquest orde de consideracions, nosaltres hem de buscar una plenitud de les forces totes del jove normalista; però no una plenitud amorfa, vaga, indeterminada, perquè després pugui cristal·litzar segons el sistema que la nostra voluntat designi; aquesta plenitud que nosaltres cerquem, ha de venir ja canalitzada des d'un bon principi; aquestes forces que s'iran desenrotllant, han de concórrer totes vers un mateix punt de convergència; aquestes facultats que amb el temps iran prenent forma i consistència, han d'anar girant a l'entorn d'un eix principal que esdevingui el centre d'atracció de tota la vida del futur Mestre.

Una organització senzillament simplista o unilateral, que cuidés tan sols d'amagatzemar en el cervell de l'alumne un gran cabal de coneixements de tota mena, però que l'abandonés a la mercè de les seves pròpies forces en els restants sectors de l'activitat humana, no compliria pas una finalitat íntimament enllaçada amb la naturalesa de la funció preparatòria, no satisfaria les exigències d'una integritat vital, no conservaria l'harmonia del viure en qui ha d'ésser model constant d'equimitat i ponderació; podria fer savis, però no faria educadors.

La formació del Mestre no pot circumscriure's a un o dos caires de la seva personalitat; la completa plasmació de les aptituds professionals requereix, exigeix que totes les manifestacions del cos i de l'esperit rebin l'acció influent del pensament directriu derivat de la naturalesa en general i d'una manera singular el que es desprengui de la funció per a la qual se'l prepara.

Per les abans dites raons, entenem nosaltres que cal aspirar a la formació íntegra del normalista, mitjançant l'educació moral, física, intel·lectual i estètica en quant a home, i a proporcionar-li una preparació racional i pràctica dins la funció a què deurà dedicar-se amb l'educació tècnica i l'entrenament definitiu d'un mestratge conscient dels seus deures i de la missió social que li toca realitzar.

III. EDUCACIÓ MORAL

Tothom està conforme que'l Mestre deu ésser per sobre de tot un ser moral, i no precisament per la sola i exclusiva condició humana, sinó perquè sa conducta, sos actes, sos gestos, ses paraules, tenen tan alt valor dintre la vida escolar, que quasi bé poden considerar-se com l'única font de moralitat vivent en la qual s'hi abeurarà assadollada l'ànima de sos deixebles. Fins contra sa voluntat, ell resultarà el far on se dirigeixen totes les mirades infantils per enmoïllar la conducta pròpia, segons el ritu de la conducta del Mestre.

Per aconseguir que els nostres normalistes esdevinguin models dintre l'ordre moral, en primer terme cal il·lustrar sa consciència subministrant-los les idees que el món filosòfic accepta com a guies fecundants de les nostres obres, i formant-los un criteri just i equànime que els permeti: un discernir recte i encertat sobre la valor dels seus més petits moviments per la transcendència dels quals s'està plasmanent a la seva fàlisi o imatge.

Pel que hem dit, queda marcada l'alta conveniència dels estudis teòrics; però si aqueixos coneixements no's traduïssin en hàbits, en normes definitives de conducta i si el pensament estés en desacord amb l'obrar, les conseqüències serien deplorables per raons evidents de fàcil comprensió; és necessari assolir l'acció paralel·la del fer i del dir, l'acord del pensar i del voler.

Més els mencionats costums morals no es creen ni es forgen en un instant; les al·ludides normes de vida són producte d'energia acumulada, són filles del petit esforç de cada dia, de cada moment, que amb el transcurs del temps va sedimentant en el nostre cor els materials indispensables de les virtuts més excelses. Per aquest motiu tota cosa que faci referència al regim de l'Escola Normal, és de disposar amb tanta cura i amb tant afecte, que ja l'alumne des dels primers dies de son ingrés en aquella, se trobi subjecte a un dolç i suau medi ambient que vagi creant en son esperit, sense violències les valors morals que hauran d'assegurar-li una plena eficiència de la seva vida docent, com són el sentiment del deure, el de la pròpia responsabilitat, la constància en el treball, el desig de perfeccionament, l'amor actiu al nen i a la societat en general i la més ampla tolerància sense minva del valor de les pròpies conviccions ni de la pròpia opinió.

Les mesures disciplinàries tendint a aconseguir el govern propi de l'alumne, l'exemple i assenyada actuació del Professorat dintre i fora de la Càtedra, l'esperit col·lectiu de sacrifici, els judicis emesos imparcialment, la direcció ordenada i enèrgica però suau i amorosa, són els mitjans de resoldre aquest aspecte pràctic del problema que tant i tant deu preocupar-nos.

IV. EDUCACIÓ FÍSICA

L'exercici de la carrera, senyors, suposa una despesa considerable de forces fisiològiques. Les sis o set hores de classe requereixen un ús continuat de la paraula, una actuació contínua de tot l'organisme, un esforç d'atenció persistent i constant mentre els deixebles són a l'escola i un treball intel·lectual sense interrupció i, en certes hores del dia, d'una intensitat extraordinària. Si hi afegim la tensió d'esperit que precisa el govern de tota societat i més encara el d'aquesta societat infantil joguina dels impulsos naturals i de les passions primitives, convindreu amb mi que el desgast orgànic ha d'ésser d'una importància capital perquè no degui tenir-se en compte.

Crear un cos sa i fort és aspiració que tothom admet per al millorament de la raça; crear-lo sa i fort perquè ho requereix la naturalesa de la funció a realitzar, significa multiplicar el valor d'aquella aspiració.

Per tant, els exercicis físics no poden mancar en el nostre pla de treball, però exercicis essencialment pràctics; no res de teoria, perquè

aleshores se convertirien en una assignatura més, indigesta i incolora, amb un Professor més, amb un programa i amb un examen d'un ridícol verbalisme.

Exercicis pràctics segons regles de tenor científic basades en el ple coneixement del paper respectiu que nostres òrguens representen dins l'economia animal; exercicis pràctics organitzats a ple aire lliure a la tarda dels diumenges i altres festes, per arrencar als nostres alumnes de l'atmosfera meffica del casino o de la sala d'espectacles, de gust dubtós moltes vegades, i portar-lo a assaborir l'insuperable goig del moure's en plena Naturalesa; exercicis pràctics, en fi, tant per l'un sexe com per l'altre, perquè lo jove normalista també té un cos en plena creixença que ha de vigoritzar-se, perquè també necessitarà un organisme resistent per suportar les pesades tasques de l'ensenyament.

En correspondència amb l'educació física tenim l'educació manual. La mà és l'orgue de treball; la mà es l'orgue que ens presta més serveis materials en les nostres ocupacions ordinàries; la mà es l'orgue considerat com un bell instrument de la intel·ligència i la perfecció d'aquesta depèn en bona part de la perfecció d'aquella; per la qual cosa res no té d'estrany que molts pedagogs no dubtin a concedir-li una importància capital i li assignin un lloc per a ella sola, dintre els caires que presenta l'educació de l'individu, lloc que hom coneix amb el nom d'educació tècnica pròpiament dita.

Perquè la mà pugui prestar-nos son poderós auxili, és indispensable que adquireixi destresa i que sos moviments s'adaptin i es coordinin d'una manera perfecta als impulsos dels centres nerviosos. Aquesta destresa i adaptació no s'aconsegueixen espontàniament; hi podrà haver més o menys aptitud natural, però amb l'exercici, quan existeix aquesta, se n'obtenen filigranes admirables, i quan no hi és, se'n creen de noves que a voltes arriben a ésser de tanta valor com les aptituds congènites.

Els normalistes necessiten l'ajuda de la mà pel seu propi viure, en primer terme: i en segon lloc, per iniciar a sos deixebles en les ocupacions manuals les quals constituïran en la majoria, la única font d'ingressos, i últimament, perquè amb enginy i destresa podran confeccionar un bon contingent de material didàctic de gran utilitat en l'ensenyança objectiva i del qual hom no disposarà jamai ni en els països de més recursos pecuniaris.

Així és, que a més dels exercicis físics, nosaltres defensem els treballs manuals i construcció de material didàctic en els homes; però treballs que no exigeixin l'ús d'un nombre considerable d'instruments i pels quals la matèria prima sigui fàcilment assequible; treballs que tinguin aplicació immediata a la característica del seu viure i a les funcions de l'ensenyança. En quan a les Mestresses, hi posaríem els exercicis físics, els treballs froebelians, les anomenades labors i els exercicis de economia domèstica, però allunyant-nos sempre de teories perquè la continuada pràctica dels mateixos ens doni la perfecció de les mans femenines en les feines de la cuina i de la casa i una adequada disposició per administrar amb encert els cabals de la família; els efectes de la qual cosa seran pel dia de demà la felicitat conjugal i la millora i enfortiment de la raça.

V. EDUCACIÓ INTEL·LECTUAL

No ens entrefindrem a desgranar arguments que facin inclinar l'ànim dels que ens escolten a considerar la cultura intel·lectual del Mestre com a una de les pedres fonamentals de l'Escola primària. Està en el convenciment de tots i no creiem que hi hagi ningú que estimi com a tipus recomenable el que ens pinta l'Alarcon en *Las cosas que fueron*, el preceptor del qual, un ex-sargent de cavalleria en la guerra de la Independència, no podia ostentar altra ciència que saber llegir i escriure i uns quants noms geogràfics de ciutats espanyoles i capitals europees continguts en dues llistes manuscrites que guardava com a tresor sagrat i venerable. Sortosament estem mol lluny d'aquells temps i el camí recorregut és ben ostensible; avui tothom ja opina que cal dotar-lo amb generositat i fins també amb abundància en aquest respecte.

Entonem, doncs, que no cal insistir en aquest punt, però en canvi és molt convenient que d'una manera general assenyalem les orientacions que cal seguir en ço que toca a l'extensió de sos coneixements i en ço que fa referència a la forma de subministrar-los-hi.

En quant a l'extensió, creiem que és criteri just i raonable demanar que la cultura general del Mestre sigui la que per terme mitjà s'assenyala a les classes il·lustrades de la societat. A ningú no li passarà pel cap defensar que el Metge esdevingui un savi en Història o en Geografia, en Llenguatge o en Dret; tothom convindrà que una cultura mitjana en dites matèries es suficient per un home de la seva condició, ja que el posseir-les en grau superior poc hauria d'influir en la cura dels seus malalts. A ningú no se li acudirà pensar que un Advocat degui profunditzar en disquisicions matemàtiques o en les subtileses de la Química; tots estaran conformes amb nosaltres al afirmar que un coneixement mitjà d'aquelles branques del saber basta per alternar amb discreció en les seves relacions, i més encara si considerem que un avenç en aquest sentit en poca cosa contribuiria a la millor defensa dels nostres interessos davant dels Tribunals. I ço que diem del Metge i de l'Advocat, podríem fer-ho extensiu a les altres professions en tota cosa que no constitueixi el nervi de la seva funció.

¿Per què, doncs s'ha de sostenir diferent criteri quan hom parla del Mestre? A l'educador no li cal ésser un savi en quiscuna de les ensenyances de cultura general, perquè en realitat no ho necessita i perquè materialment li seria impossible aconseguir-ho. En ço que no sigui pertinent a l'especialitat o característica de la funció docent en l'orde primari, El Mestre en té prou amb una cultura mitjana.

Discutit aquest extrem, passem a la forma com deu ésser subministrada.

Per una part, les ensenyances totes a l'Escola Normal deuen ésser donades a base d'observació directa, d'investigació i de treball personal de l'alumne; en una paraula, de la mateixa manera que deu fer-se en qualsevol altre establiment. Per aconseguir que aqueixos tres factors esdevinguin una realitat en lloc d'una ficció, cal dotar als Estudis del Magisteri de bon local, laboratoris, aparells i recursos pecuniaris per la organització d'excursions i viatges que permetin a l'ensenyança l'esperit pràctic i la visió directa de les coses i dels fets de la naturalesa i de la vida.

Per altra banda, és clar que algun segell propi han de tenir, però aquest no és altre que l'enfocar-les cap a l'escola primària, això és, donar-les de manera que en sa substància i en sos accidents puguin ésser fàcilment acomodades a les exigències de la psicologia infantil.

No volem acabar aquest capítol sense remarcar dues observacions que ens semblen molt adequades en tots el casos i particularment en el nostre. En primer lloc, tota entitat que realitza una funció social deu adaptar-se al medi ambient i la Normal no n'està pas exempta. Nosaltres mai no hem pogut comprendre aquesta prouja simplista dels nostres legisladors; nosaltres mai no ens hem explicat com se disposava, per exemple, que la llengua francesa fos ensenyada per igual a totes les Normals d'Espanya. A nosaltres ens sembla més lògic i patriòtic que a les Normals situades en províncies limitrofes amb Portugal s'hi ensenyés la llengua lusitana, la qual cosa contribuiria a satisfer les necessitats especials de relació dels seus habitants i que sortíssim de l'isolament en què vivim.

En segon terme, en tot estudi o organització d'estudis s'hi han de traspuar els ideals col·lectius; per exemple, si nosaltres aspirem a colonitzar, aquesta aspiració deu venir preparada i iniciada des de l'escola primària, i continuar-se dins la Normal. En les que radiquen prop dels centres d'expansió colonitzadora, alguns alumnes de les quals hi aniran a exercir la carrera, seria convenient que s'hi donessin lliçons d'àrab vulgar i d'altres matèries relacionades amb el coneixement del país en el qual volem influir.

La cultura és una planta que amb les branques ha de tocar al cel, però les arrels deuen enfondir més i més dins la terra que li proporciona aliment i calor.

VI. EDUCACIÓ ESTÈTICA

La formació del bon gust; heus-aquí altre dels caires que cal atendre en l'organització dels estudis.

El Mestre deu posseir-lo fins allà on sigui possible. La distinció en el gest, la correcció en la paraula, la pulcritud en el fer, els matissos més exquisits de la seva sentimentalitat, la sublimació de la seva ànima davant les manifestacions esplendoroses de l'Art, l'emoció de crear quelcom bell i perfecte, seran causa de plaers espirituals imponderables que li faran agradosa la tasca, i que, insensiblement, vagi creant en sos deixebles les valors més estimables de la seva personalitat, endolcint-los per una part les asprors del treball i fent-los delitoses, per altra, les hores del descans.

Tenim tres fonts que amb doll inestroncable ens estan oferint a mans plenes els elements amb els quals podrà infondre's en l'esperit del normalista l'amor a la bellesa.

El conreu de les Belles Arts és cosa descomptada en les noves organitzacions, però cal donar a les dites ensenyances una ductilitat que faci més eficients els seus resultats. El Dibuix al natural arrencat de la visió directa dels objectes i de la contemplació de les obres d'art, amb alguns exercicis de composició i inventiva, junt amb el de tendència geomètrica que pot completar l'estudi de les Matemàtiques, el familiaritzaran amb la bellesa de la forma; la Literatura, Història literària i el

Cant de conjunt convertint els darrers cursos en veritables orfeons amb la cooperació de les alumnes, mestresses i dels nens i nenes de les Graduades anexas, els proporcionaran un tracte íntim amb la bellesa de la paraula, les dues primeres com a expressió verbal dels nostres pensaments, el darrer com a combinació harmònica dels sons de la mateixa.

Una segona font la trobarem en l'organització de festes literàrio-musicals en les nostres Escoles. Festes organitzades pels mateixos alumnes sota la direcció discreta dels Professors més afectes a les manifestacions artístiques, i en les quals deurien pendre-hi part tots els elements que integren la Normal o que d'ella depenen, i en què, obeint a un seny ordenador, tots els treballs de recitació, declamació música o cant, es dediquessin en cada vetllada a estudiar un autor determinat o bé una època determinada.

La tercera font és la que ens subministra el medi ambient de la classe. El material didàctic, el mobiliari i textos deuen ésser confeccionats amb un segell de bon gust, i sobretot deuen estudiar-se amb deteniment ço que correspongui a l'ornamentació de les sales de Càtedra, d'espera i de recreació, així com la de les oficines, despatxos i patis. De les parets i reconades ha de proscriure's tota cosa que pugui contribuir a pervertir el gust o a esmussar-lo; l'únic ornament que deu tolerar-se ha de consistir en acurades reproduccions artístiques i en elements proporcionats per la pròpia naturalesa, però distribuïts amb gràcia, amb seny, amb afecte, de manera que resulti un conjunt agradable i de bon to, que no faci mal als ulls dels que han d'estatjar-s'hi i els sadolli l'ànima de quelcom inefable.

VII. EDUCACIÓ TÈCNICA

L'Escola Normal, en essència, deu ésser una Escola professional i, per tant, l'educació tècnica serà l'eix a l'entorn del qual deu giravoltar tota la preparació. En aquest sector cal demanar una cultura tan vasta i tan intensa com sigui possible, en el fons i en la forma, en tot temps i en tot lloc. És el nervi propulsor de tota la funció docent i deu iniciar-se al començar la carrera, fins a constituir, en progressió creixent, l'única preocupació en les darreres mesades.

Abans de tot, és convenient situar a l'alumne davant dels estudis que va a emprendre, assenyalant-li les fites en què deu recolzar-se i posant-li els fonaments que li hauran de servir de base. Necessita conèixer els elements que hauran de constituir la matèria prima de son treball, ço que haurà d'enfocar i dirigir segons normes arrencades de la pròpia naturalesa. El cos i l'esperit de l'home són dos conceptes que l'intel·lecte del normalista ha de comprendre en tota sa complexitat i en tota sa extensió.

En segon terme ens preocuparà el coneixement del nen; les seves modalitats, les seves preferències i aficions, els processos de les seves forces físiques i psíquiques, les seves finalitats humanes, en una paraula, tota cosa que amb ell es relaciona té una valor inmensa per la conducta que seguirem en la seva educació.

Després, cal estudiar els principis que regeixen l'acció renovadora de l'individu, els recursos que hom pot utilitzar per a forjar aquell cos i

aquell esperit conforme a idealitats cada jorn més altes i més perfectes, com aplicarles amb majors probabilitats d'èxit segur i falaguer.

Cal conèixer també com es forma el pensament del noi, els mitjans de comprovar la puixança de les seves funcions intel·lectuals per acomodar-hi les accidentalitats de la ensenyança, els diversos camins que cal seguir perquè les matèries del programa escolar esdevinguin instruments d'activitat i atracció i els procedirs més encertats per aconseguir tots els fruits que cap esperar de les forces congènites de la ment i sobretot perquè aquesta presti son degut auxili o ajut al sentir i al voler.

El govern d'aqueixa concreció de la societat humana exigeix que l'alumne conegui teòricament els factors varis que intervenen en l'organització de l'escola, les causes que poden produir la fecundant harmonia de la incipient col·lectivitat o l'esterilitzant desarticulació de sos membres, els mòbils de la inquieta i vel·leidosa voluntat infantil i totes aquelles obres que poden edificar-se al voltant de l'Escola per assolir en l'esperit del nen el costum de l'orde i del treball i l'energia suficient que l'impulsin a saltar per sobre de tots els obstacles que s'oposin al compliment dels seus deures.

Per altra part, hem de considerar que la funció docent no és pura teoria; que sos preceptes han d'aplicar-se més o menys immediatament i que per a aquesta pràctica hom necessita art, inspiració, aptituds innates o adquirides, saber dir, saber fer, amb la gràcia de la suggestió i amb l'impuls d'un sa optimisme. En conseqüència, un bon nombre de lliçons models seran d'alta conveniència; però lliçons preparades detingudament entre el Professor i els normalistes al-hora, donades alternativament per un i altres i seguides de discretes conversacions entre els mateixos companys sobre l'oportunitat i eficàcia de la metodologia empleada per l'alumne i les rectificacions que puguin anotar-se pels dies posteriors.

Ultra això, creiem que el capítol referent a les anormalitats de la infantesa deu formar part de la cultura pedagògica del normalista. El fisiòleg que sols estudiï l'home dintre la normalitat del seu funcionament no podrà pas envanir-se de conèixer a fons el cos humà, molt menys si d'aquells estudis n'ha de treure conseqüències encaminades al restabliment de l'equilibri orgànic quan aquest resulti alterat. En aquest cas, per treballar d'una manera conscient és precís que no ignori les alteracions que poden sofrir els diferents òrgans, ses causes, els mitjans amb què compta i els efectes que podran produir respecte a la consecució d'aquell restabliment. Així, també, el Mestre que sols conegui els productes psico-físics dintre la normalitat, moltes vegades atribuirà a causes errònies la poca o escassa eficiència del seu treball, en altres actuarà sense una plena consciència i quasi sempre ignorarà els recursos extraordinaris a què cal apel·lar en els nois la psiquis dels quals s'aparta del tipus comú.

No seran indiferents unes notes històriques sobre els pedagogs que representen fites cabdals en l'evolució del pensament educatiu com a medi d'infiltrar los l'entusiasme, l'exemplaritat i la inspiració dels grans mestres, molt més encara si dita ensenyança s'enfoca cap a l'estudi detingut i comentat de les obres clàssiques de la producció pedagògica.

També, per a les Mestresses, ningú no ens negarà la conveniència

d'unes quantes lliçons de Pedagogia maternal i de pàrvuls a fi i efecte que puguin esdevenir admirables guadores de les futures mares de família i puguin dirigir segons procedirs adequats els tendres plançons que sols a elles se'ls confia.

VIII. ENTRENAMENT DEFINITIU

Exposada ja la preparació que pot i deu donar l'Escola Normal, la gran majoria creurà que ja no resta res més a fer i que els nostres alumnes poden entrar de seguida en l'exercici de la seva funció docent amb la seguretat d'obtenir èxits sorollosos. Res més apartat de la realitat. Poseu-los al davant d'una Escola, i quan comencen a topar amb els obstacles i els problemes vius en tota la seva complexitat, l'astorament els comprèn, la inexperiència els fa creure inabordables, els dubtes augmenten la tensió dels nervis, la incertitud els aplanen i les erròries que en tals circumstàncies es cometen, errors forçoses en tot començament, marceixen il·lusions i esperances, tal vegada per a mai més tornar.

En aquests moments d'angúnia i desesper, el jove mestre gira la vista enrera i acaba per maleir l'organització normalista per creure-la mancada de sentit pràctic, per entendre que no li ha donat una base suficient per encertar sense grans esforços i en tots els casos. I amb aquests perjudicis se perdien una bona part dels entusiasmes juvenils.

Però nosaltres, coneixedors de ço que pot fer-se durant la carrera fins amb la més bona voluntat per part dels uns i dels altres i fins amb la més acurada organització dels estudis, considerem, en primer terme, que un entrenament definitiu no pot aconseguir-se mentre no hi hagi a l'esperit sòlids punts de referència als quals acomodar els nostres primers passos i que l'aplicació de les doctrines científiques sols pot fer-se conscientment i amb ponderació de criteri quan aquelles estan formades i compreses íntegrament en el nostre intel·lecte.

En segon lloc, la vida constant d'aquest problema ens ha induït a estimar com a insuficient la sèrie de lliçons models que puguin veure's o fer-se durant el període dels estudis. Solament quan hom té la plena responsabilitat del deure a complir, hom abraça els problemes i tots els factors que els integren; hom, aleshores, salta l'abím que separa el dir del fer, i fa esforços i centuplica les forces per a sortir airós en la solució dels mateixos.

Posem, doncs, al jove Mestre en aquestes condicions i farà veritables miracles amb una esplèndida florida de les aptituds congènites o dels entusiasmes verges de tota decepció; però no sol i isolat, perquè una caiguda en aquests moments de prova, tan fàcil sempre i molt més als començaments, podria ésser d'efectes desastrosos; sinó al costat d'homes entrenats i raonables, que sàpiguen allargar la mà amb l'oportunitat deguda i amb la discreció encoratjadora, que sàpiguen estimular i enrobustir les veres pràctiques professionals tot just iniciades.

Vivint l'Escola, vivint l'ensenyança, vivint amb els nens cada dia i a totes hores, i constituint la nostra única preocupació una llarga temporada, s'irà perfilant la personalitat pedagògica, i quan aquesta presenti els trets definitius i característics, no hi ha d'haver cap inconvenient a confiar-li la direcció, també definitiva, d'un nucli escolar amb la confiança d'haver escullit personal apte i ple de bona voluntat.

IX. FORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Comprenc, senyors, que he anat abusant desmesuradament la vostra bondat, però no puc acabar sense oferir-vos altres dos caires del problema de la formació espiritual del Mestre, per als quals, en aquests darrers anys s'ha iniciat un interès cada dia més creixent.

Són molts els preceptors que han d'anar a exercir llur càrrec en poblacions allunyades de tot centre de cultura, amb grosses i insuperables dificultats de comunicacions, amb carència de mitjans per a traslladar-se i reviure un ambient espiritual encara que sigui per pocs dies, limitats a relacionar-se amb un reduïtíssim nombre de persones cultes i vivint constantment les minuciositats dels petits nuclis socials; en mig d'aquestes circumstàncies, les idees se van anquilosant, l'horitzó es va enquistant, la calor dels primers temps es va refredant i acaba per lliurar-se a una vida de pur vegetar i d'estèril escepticisme. Les condicions del treball escolar també hi contribuïxen en gran manera.

Cal mantenir el foc impulsor rebut a la Normal; cal atiar-lo de tant en tant perquè les cendres no l'ofeguin; calen llaços de relació perquè en vagin rebent la saba renovadora; cal que qualques vegades se'ls puguin oferir sense extorsions les noves direccions i els nous elements d'una assabentada institució docent que ha de viure al compàs de la vida dels homes i dels pobles.

El Museu pedagògic serà el centre receptor dels nous avenços materials que resoldrà dubtes i orientarà quan faci falta; la Biblioteca circulant portarà a tots els òrguens del cos magisterial els elements necessaris per a la renovació cel·lular i els cursos breus instituits en diverses comarques i en èpoques apropiades obraran com les injeccions hipodèrmiques fent reaccionar tot l'organisme a l'impuls d'un vigoritzador de tota la funció docent.

Des d'un altre punt d'obrir, el Magisteri primari té necessitat de classes directores, la formació de les quals no podem oblidar. La plasmació de les idees directrius que han d'informar el pensament i les obres dels nostres educadors, la recerca de noves fonts que evitin l'estroncament de les deus fertilitzants de l'espiritualitat del nostre poble, el regíme assabentat de les Escoles models i més nodrides, la preparació d'homes que amb tacte i amb altesa de mires sàpiguen estimular i coordinar les forces disperses ençà i enllà de la nostra terra i la obtenció dels elements administratius indispensables que transformin de soca i arrel el sentit burocràtic que actualment ens enerva, demanen que fixem l'atenció en aquest aspecte del problema.

L'encertada actuació d'aqueixes classes directores suposa una major amplitud d'horitzons mentals, un refinament en la cultura professional, unes condicions de caràcter i d'estructura interna, que no podem exigir en la gran massa del Magisteri; tampoc podem abandonar nos a l'atzar d'una troballa inesperada que la casualitat ens porti; és precís organitzar i metoditzar la seva formació de manera que puguin esclatar i florir les aptituds dels que se sentin amb ales prou fortes per a assolir els llocs preeminents del nostre camp.

Que això es faci amb el caràcter de Facultat o amb el d'Escola professional superior, a nosaltres ens és indiferent; ço que ens interessa és

que s'atengui al problema i que es procuri resoldre'l quan l'oportunitat ho consenti.

*
*
*

Hem acabat ja la defensa de les nostres conclusions; pel que hem dit, s'haurà pogut veure que hem procedit amb el desig que l'organització respongui al pensament de crear uns braços destres i aptes per a pastar les noves gèneres amb seny i amb sentit pràctic de la vida, però també amb un cervell ordenador que espiritualitzi i canalitzi l'obra educadora del nostre poble; per aconseguir-ho, hem proposat les mesures que en el nostre entendre podran conduir-nos que el Mestre es senti emparat i amb forts estímuls de constant perfeccionament des de son ingrés a la Normal fins al terme de la seva carrera, es a dir, fins que ja retudes les forces físiques, es lliuri a un descans ben merescut per cert a canvi d'una existència de treball y de sacrifici.

Vosaltres direu si hem tingut el do de l'encert, o bé si, en mig de la bona voluntat, equivocàrem el camí.

CONCLUSIONS

1.ª L'organització dels Estudis del Magisteri ha de tenir com a finalitat aconseguir un desenvolupament integral dels joves normalistes i procurar-los una preparació tècnica racional i pràctica per a l'exercici de l'ensenyança.

2.ª La formació del Mestre, per a ésser completa haurà d'atendre els sis aspectes següents:

- a) Educació moral;
- b) Educació física;
- c) Educació intel·lectual;
- d) Educació estètica;
- e) Educació tècnica o professional, i
- f) Entrenament definitiu en la tasca pròpia i exclusiva de l'escola primària.

3.ª La formació moral del futur Mestre ha d'ésser objecte d'una preocupació constant dins l'Escola del Magisteri, i abarcarà:

- a) En son caire teòric, els estudis necessaris que li aportin una plena consciència dels seus deures, i
- b) En son caire pràctic, un ambient o regisme escolar de tal naturalesa que arribi a crear i a enfortir en son esperit i en sa conducta les valors indispensables per a una posterior actuació docent enèrgica i fecunda.

4.ª L'esforç constant que suposa l'exercici de la carrera, exigeix un organisme sa i fort; en conseqüència, en tota preparació normalista no hi deuen mancar els mitjans de caràcter purament pràctic encaminats a assolir aquella fortalesa física en el futur educador.

5.ª Els coneixements que deguin adquirir-se seran en extensió els que corresponguin a una cultura general mitjana; però les ensenyances totes deuran estar basades en l'observació directa i en la investigació i treball personal de l'alumne, per a la qual cosa l'Escola del Magisteri disposarà dels recursos suficients per a organitzar-les segons les exigències pedagògiques de millor eficàcia pràctica.

6.ª Per a la formació del bon gust s'atendrà:

- a) Al cultiu de les Belles Arts;
- b) A l'organització de festes i vetllades literàrio-musicals, i
- c) Que l'Escola resulti un medi ambient de constants emocions estètiques.

7.ª La preparació tècnica professional constitueix el problema central dels estudis del Magisteri; s'iniciarà en els primers anys de la carrera i s'intensificarà en els dos darrers, de manera que compregui:

- a) Els coneixements bàsics o preparatoris (Fisiologia i Psicologia), en especial els de la naturalesa infantil;
- b) Estudis generals d'Educació, Metodologia general i aplicada i Principis d'Organització Escolar en sos diversos aspectes;
- c) Aplicacions pràctiques de Metodologia pedagògica;
- d) Pedagogia d'Anormals;
- e) Pedagogia Maternal i de Pàrvuls en les Mestresses, i
- f) Notes històriques de la Pedagogia.

8.ª Les lliçons de Pràctica Metodològica que puguin rebre's en el curs dels estudis, no són suficients per crear les aptituds professionals d'un entrenament definitiu. En conseqüència, el normalista que desitgi dirigir escola oficial, serà obligat a exercir durant dos anys, amb la remuneració deguda, en una graduada de la província o bé al costat de Mestres ben conceptuats per l'inspecció, després dels quals seran destinats a regir escoles en qualitat de propietaris.

9.ª L'Escola Normal té de resultar la casa pairal del mestre, el redós sagrat on pugui acollir-se i reconfortar son esperit atribulat pels obstacles de la vida docent. La Biblioteca i el Museu pedagògic seran dos lligams que sostinguin les relacions amb aquella; però els cursos breus organitzats en diferents comarques i en èpoques apropiades, amb elements de la Normal o fora d'ella, són els mitjans únics d'inocular-li la nova sang dels temps nous i dels corrents moderns.

10.ª Paral·lelament, no deu oblidar-se la necessitat de formar a Catalunya les classes directores del Magisteri, ni la d'impulsar les noves investigacions en el camp que ens ocupa, al qual efecte deuria organitzar-se la Facultat de Pedagogia amb els Seminaris i Gabinetes corresponents, adés al costat de les altres dintre la Universitat, adés com a Escola independent amb les finalitats apuntades.

FELIP SOLÉ I OLIVÉ.

F. Escofet

— MAYOR, 5 y 7 —

Casa especial en obj to
para regalos.

Francesc Benseny

Taules bipersonals segons el model
del Museu Nacional Pedagògic . . . .

□ □ LLEIDA □ □

CONSULTA del

Dr. H. Torres

PAHERIA, 10^a - LLEIDA.

TELÉFONO n.º 61.

Dedicada especialment a malalties de les

— *VIES URINARIES* —

Bienorragia - Sífilis - Enteritis - Impotencia.

— *VIES DIGESTIVES* —

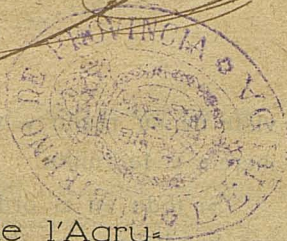
Estómac - Budells - Fetge.

HORES DE CONSULTA

MATÍ de 11 a 1.

TARDE de 8 a 9.

MEMORIA llegida pel Secretari de l'Agrupació en la festa del Repartiment de premis del II Certamen Literari - Pedagógic.

SEÑORAS: SEÑORES:

El cargo que ejerce el que suscribe en la Agrupación Normalista «llerda», obligale a leer una Memoria que al paso que enumere los fines de la Asociación haga público el fallo del Tribunal que ha juzgado los trabajos del mismo.

El mismo nombre de nuestra Agrupación indica ya los elementos que la integran; modestos, pero entusiastas por cuanto a la Cultura se refiera; no conformándose con las tareas a sus estudios referentes, que durante el curso practican, quieren también que la época consagrada al descanso, tengan algo que les estimule a la investigación científica, que no abandonen sus libros, ni olviden las enseñanzas aprendidas en las Aulas; que se forme un verdadero hábito para el trabajo; lo que principia como distracción, sirva de estímulo para que queden consagrados los santos fines del estudio, de la cultura y de la educación.

En el espacio de no muchos años ha cambiado la manera de ser social; porque ha cambiado la manera de ser de los pueblos, debido a que el pensamiento humano labora por el progreso, y el progreso no es más que el objeto que azota la ignorancia, que estimula la fuerza creadora del genio, que abre una era de justicia donde la fuerza de todos y cada uno tiende al mejoramiento de la generalidad, donde cargos y beneficios han dejado de ser patrimonio y tener exclusiva y donde la mayor cultura intelectual abre horizontes y proclama ideales que en

vista de su razón y virtud echa por tierra lo que consagraron la inercia y la rutina.

Si todo en el orden social ha sufrido cambios y transformaciones hondísimas, no iba a quedar fosilizada una de las funciones sociales más importantes la de la *educación e instrucción* del pueblo y por ende la carrera del Magisterio.

Los que hayan seguido su desenvolvimiento a partir de la Asociación de S. Casiano a nuestros días, no podrán por menos de confesar que la diferencia es enorme, formidable: que hoy se realiza una labor tan honda y trascendental que abre las puertas a la esperanza de un mañana que borrando de una vez la barrera del analfabetismo, haga surgir esplendente, la correlatividad de un derecho y de un deber, de un ansia de mejora y su satisfacción inmediata: que se ahogue el odio entre oleadas de amor, para poder exclamar que nos amamos los unos a los otros como verdaderos hermanos.

Y el Maestro será, con sus esfuerzos y labor por la educación del pueblo, el que echará las raíces de esta sociedad más perfecta, que no se conformará en llenar la memoria dejando vacíos el entendimiento y la conciencia.

Por qué es claro y admitido por todos, que la ignorancia constituye la fuerza de los déspotas y los derriba después de haberlos servido: y también es evidente que como más ignorante es el pueblo, más se complace en su ferocidad: ninguna razón, ningún respeto lo detiene, ninguna inteligencia le ilustra, siendo un instrumento que mata y que de cadáver en cadáver llega a la mano que lo conduce.

Por eso decía un pensador moderno, «dadme buenos Maestros y en poco tiempo transformaré los pueblos». Nosotros conocemos la pequeñez de nuestras fuerzas pero tenemos conciencia que el trabajo y el ansia de saber, jamás satisfecha, nos pondrá en condiciones de cumplir mejor la misión que la Patria nos confía y los poderes nos delegan.

Y haciendo lo que buenamente creímos un deber, nos dirigimos a personalidades y entidades amantes de la cultura popular que respondieron con cariño y con amor a nuestros juveniles entusiasmos.

La prueba fehaciente del amor al estudio y al trabajo la han dado los

alumnos del Magisterio presentando al concurso abierto cincuenta trabajos.

El juicio que han merecido al Tribunal calificador a quien me complace en este instante en tributarle un sincero aplauso por la labor realizada con tanto cariño como paciencia es el siguiente:

Tema 1.º—De la Agrupación.—Canto a la Escuela.

Premio: Da la diligencia, Pávulo a la Ciencia.—Primer accésit, La Escuela es una tercera madre. Segundo Id. Con saña y con furor, al vicio aterra, elevándole templos al honor.

Tema 2.º—De D. Felipe Rodés, Diputado a Cortes.—Educación del Carácter.

Premio: L'educació del caràcter es el problema en cap de l'educació, tota.—Mención honorífica: El carácter es la estampa de nuestro genio.—Primer accésit: Educación del carácter. Segundo id.: Las diferencias existentes en las costumbres...

Tema 3.º—De D. Daniel Riu, Diputado a Cortes.

Necesidad de que al niño se le dé la educación especial que corresponde al mayor desarrollo de sus facultades innatas.

Premi: La gran fortuna d'un home es trobar per a la seva... Primer accésit. Estudis psicològics.

Tema 4.º—De D. Eduardo Aunós.—Concepto de la educación.—La educación como un hecho social.

Premio: La educación es vida.

Tema 5.º—Del Excmo. Sr. Gobernador civil de la provincia.

Valor educativo del juego. Juegos de nuestras comarcas.

Premio: Un alma sana en un cuerpo sano. Primer accésit: Es la infancia la primera y más hermosa edad de la vida, Segundo accésit: Mens sana in corpore sano.

Tema 6.º—Del Excmo. Sr. Obispo de Seo de Urgel.

El Magisterio Nacional y la enseñanza de la Doctrina Cristiana.

Premio: Patria y Fé.

Tema 7.º—Claustro Normal de Maestros.

Tema libre de carácter Pedagógico.

Premio: Labor improva ommia vincit.

Tema 8.º—Claustro Profesoras Normal Maestras.

El cine en las escuelas.

No se ha adjudicado el premio. Accésit. «Lux».

Tema 9.º—Asociación provincial Maestros.

Del arte en la Escuela. La Música.

Premio: El oído es el camino del corazón.

Tema 10.º—Juventud Republicana.—L'ensenyança de l'agricultura.

Premio: L'estat agrícol d'un país es la portaveu de l'avenç dels pobles. Primer accésit: Aimém l'agricultura. Segundo: Catalunya triomfant.

Tema 11.º—Associació cultural.—No se ha adjudicado el premio.

Accésit primero: La lleigua es l'ànima exterioritzada. Segundo: ...quant la sentí lo cor tendre de nen.

Tema 12.º—Educació social de la mujer.

Premi: Educación social de la mujer.

Debo hacer constar el reconocimiento de la Agrupación Normalista «Ilerda» a las personalidades y entidades antes mencionadas y a los Excmos. Ayuntamiento de esta ciudad y Diputación provincial, que se han dignado todos ellos, conceder algún premio o subvención para la realización de este Certámen, a nuestros queridos Profesores que nos han abierto el camino que debíamos seguir, al Sr. Estringana en particular por su meriisimo trabajo artístico que ha dado mayor brillantez a la exposición de premios establecida en los esearparates de los señores Condal y Vilella galantemente ofrecidos por tan dignos señores, y en fin, a todos los concurrentes que dando una prueba de amor por la cultura, con su asistencia han colaborado al mayor esplendor de esta sencilla y simpática fiesta, que los jóvenes narmalistas han organizado y para terminar añadiré: «Que toda enseñanza es una siembra, y una siembra que hace mayores conquistas que la guerra, porque la velocidad de la luz es mayor que la de las balas, según dice el insigne polífico; y que si se ha labrado bien el terreno, si en él se ha sembrado buen grano, la vida social, verá madurar una hermosa mies de ciudadanos conscientes y honrados.—*He dicho.*

MANUEL MORA.

A P L E A I R E

El mestre, acompanyat d'uns quants deixebles,
devalla tot cofoi de la montanya,
explicant, mentres signa flors i insectes,
lliçons de zoologia i de botànica.

La pròdiga natura els fa de llibre
ab totes les ingénues ensenyances,
que'ls anyoren i cerquen, delitosos
de viure plenament idees sanes.

Aixís van passejant per la planura
lluenta de rosór i guspíres d'auba,
quan s'adonen que ve de la riera
un noi ab una aucella engaviada.

Apropa's el brivall... Després s'atura;
i al veure que vers ell algú s'atansa,
arreplega un palei i sospesant-lo
se'l fica d'amagat a la butxaca...

...El mestre llaviejant una rosella
que taca de vermell sa rossa barba.
ofereix al minyó, per l'aucellona,
l'agulla d'or que porta en la corbata.

I tracte fet... Ja'l mestre en sa mà closa
reté la bestiola esparverada,
i, mostrant-la als deixebles, ab veu ferma
que fè moduls d'apòstol, així'ls parla:

—Nosaltres, podèm viure sense joies,
però mai sens llibertat. La vida es falsa
quan s'esmuny entre'ls ferros d'una reixa,
o sofa una consciencia enclaviizada.

Per xó en la llibertat heu d'educar-vos,
revelant vos quan vulgàn mesurârvos-la...
I si un jorn prediqueu sès excelencies
mireu de fer-ho aixis...—

I al dir eixa frase,
lleçà a l'espai l'aucella, que lleugera
partí tot reflant, cap a l'aubaga.

: *Fábrica de Tejas y Ladrillos* :

TERESA PASCUET

Vda. de Solé y Comp.^a

SITUADA EN LA FALDA DE GARDENY

Academia, 5 - 1.º

Lérida.

SECCIÓ DE EX-ALUMNES

Bases aprovades en la Reunió general que tingué lloc el dia 30 de març últim i que han de regir la nova secció de nostra Agrupació.

Artículo 1.º La Agrupación Normalista «Ilerda», crea una nueva rama con el nombre de «Sección de Ex-alumnos».

Art. 2.º Pueden formar parte de esta sección todos los Maestros que han sido socios de esta Agrupación, cuando normalistas.

Art. 3.º Si un normalista está expulsado de la Agrupación, por cualquier motivo, excepto por falta de pago, solo puede acordarse su ingreso como ex alumno en reunión general.

Art. 4.º Si fué expulsado por falta de pago, podrá ingresar en la Agrupación pagando lo que corresponda a las cuotas de tres meses.

Art. 5.º Los ex alumnos deberán pagar la cuota mensual de 0'50 pesetas, los meses de octubre, noviembre, diciembre, enero, febrero, marzo, abril y mayo.

Art. 6.º Los ex-alumnos tendrán derecho a nombrar un representante de entre ellos, que deberá residir en Lérida durante el curso (de octubre a mayo, ambos inclusivos) el cual formará parte de la Junta directiva.

Art. 7.º El Reglamento de la Agrupación, deberán cumplirlo también los ex-alumnos con excepción de lo que esté en contraposición con estas bases.

NOTICIES

—Un bell nombre del Programa de les festes de S. Anastasi, serà la col·locació de la primera pedra del Grup Escolar que s'instalarà als Camps Eliseus, mostra de l'avenç cultural de la nostra ciutat.

—S'estàn activant les bases que han de regir el III Certamen Literari-Pedagógic i que apareixeràn en el nombre vinent.

LLIBRERIA ESCOLAR

— DE —

RAMÓN URRIZA

Obres pedagògiques i de consulta.

Papeleria - Encuadernació - Objectes de escriptori.

Cavallers, 11

LLEIDA.

Imp. «Joventut», Alcalde Mestre i Blondel LLEIDA.

- N. MILENA -

Coloeación de bragueros de todas clases - Bragueros articulados - Bragueros con pelota de goma - Bragueros anatómicos, etc., - Fajas ventrales muy finas y de goma - Medias de goma y todo lo relacionado con la Ortopedia

Farmacia MILENA - Paheria, n.º 15 y Mayor, n.º 1

Explotaciones
Forestales

Depósito
de Maderas

Fábrica de Aserrar

Maderas : Sarradell

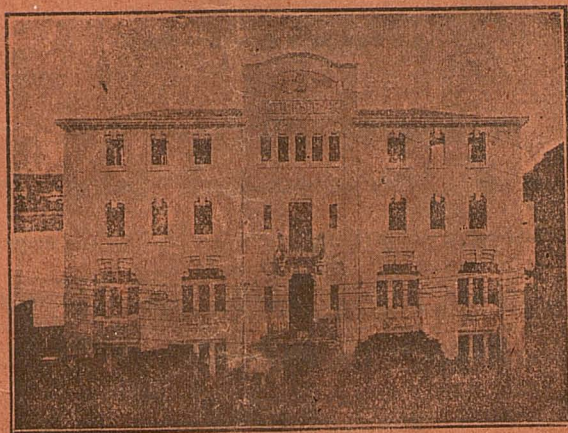
(S. A.)

Rambla Fernando, núm. 22

TELÉFONO, N.º 57.

LERIDA

LICEO ESCOLAR

Escuela Graduada de Primera Enseñanza
para niños y para niñas

Bachillerato, Magisterio, Comercio,
Francés, Dibujo, Música, Gimnasia.

Alumnos internos, medio pensionistas y externos.

Calle de Blondel :-: Lérída.

TELÉFONO. núm. 62